

**የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የፍትህ ባለሙያዎች ማሰልጠኛ እና
የሕግ ምርምር ኢንስቲትዩት የሕግ መፅሔት**

**AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE
JUSTICE PROFESSIONALS' TRAINING AND LEGAL RESEARCH
INSTITUTE JOURNAL OF LAW**

ቅጽ ፮	ISSN 2663-1210	ነሐሴ ፳፻፲፩ ዓ.ም
Vol. 6	ISSN 2663-1210	AUGUST 2019 G.C

ዋና አዘጋጅ

አበበ ካሴ (LLB, LLM

የህግ ጥናትና ምርምር ዋና የስራ ሂደት መሪ)

የአርትዖት (ኢ.ዲ.ቶሪያል) ኮሚቴ አባላት

ሳባ አበረ (LLB, LLM የኢንስቲትዩቱ ዋና ዳይሬክተር)

ተገኘ ዘርጋው (LLB, LLM በባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ የህግ ት/ቤት ዲን)

ፀጋዬ ወርቅአየሁ (LLB, LLM በአብክመ ጠቅላይ ፍ/ቤት ሰ/ሰ/ኛሎት ሰብሳቢ ዳኛ)

ደሴ ስዩም (LLB, LLM በአብክመ ጠቅላይ ዐ/ህግ መ/ያ ቤት የህግ ምክር፤

ማርቀቅና ማጠቃለል ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር)

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የፍትህ ባለሙያዎች ማሰልጠኛ እና

የሕግ ምርምር ኢንስቲትዩት የሕግ መፅሔት

ይህ የሕግ መፅሔት የክልሉ ፍትህ ስርዓት ከፍተኛ ሙያዊ ብቃት፣ መልካም ሥነ-ምግባር፣ ህዝባዊ አመኔታና ለህገ መንግስታዊ ስርዓቱ መከበር በጽናት በሚቆሙ ሙያተኞች የተገነባ እንዲሆን ለማስቻል፣ አይነተኛ ችግሮችን በመለየት ከምንጮቻቸው ለማድረቅ የሚረዱ ተግባራትን በማከናወን የፍትህ ሥርዓቱን ተደራሽነት፣ ቀልጣፋነትና ውጤታማነት ለማሻሻል እንዲሁም የክልሉ ነዋሪ ህዝብ ከሚጠቀምባቸው አማራጭ የሙግት መፍቻ ዘዴዎች ውስጥ የተሻሉትንና ከህገ መንግስቱ ጋር የሚጣጣሙትን በጥናትና በምርምር በመለየት ሕግና ስርዓት ተቀርፆባቸው በጥቅም ላይ እንዲውሉ ምቹ ሁኔታ መፍጠርን ዋና አላማ አድርጎ በተቋቋመው እና ከሕግ ጥናትና ምርምር ስራዎች አንጻር ደግሞ፡-

1. በስራ ላይ ያሉ ሕግጋትን ለማሻሻል የሚያስችሉ የሕግ ጥናትና ምርምሮችን ለማከናወን፤
2. የክልሉን የፍትህ ስርዓት የተሟላ ለማድረግ የሚያስችሉ አዳዲስ ሀሳቦችን ለማመንጨት እንዲሁም
3. የፍትህ ስርዓቱን ዋና ዋና ችግሮች ከመንስዔዎቻቸው በማጥናትና በምርምር የተደገፉ የመፍትሔ ሀሳቦችን ለማቅረብ ከፍተኛ ሀላፊነት በተሰጠው የአብዝመ የፍትህ ባለሙያዎች ማሰልጠኛ እና የሕግ ምርምር ኢንስቲትዩት አማካኝነት የሚዘጋጅ ነው፡፡

በመሆኑም ውድ (የሕግ ባለሙያዎች) አንባቢያን፡-

- ✓ በዚህም ሆነ ከዚህ ቀደም በታተሙት የኢንስቲትዩቱ የሕግ መፅሔቶች ላይ የሚኖራችሁን ማንኛውንም አይነት ገንቢ አስተያየት ብታደርሱን እንዲሁም
- ✓ በተለይም ከላይ የተገለጸውን የኢንስቲትዩቱን አላማ እና የሕግ ጥናትና ምርምር ስራዎች የትኩረት አቅጣጫዎችን መሰረት አድርገው በተጨማሪም ለክልሉ ብሎም ለአገሪቱ የፍትህ ስርዓት መዳበር የበኩላቸውን ድርሻ የሚያበረክቱ የሕግ ምርምር ስራዎችን፣ አጫጭር ፅሁፎችን እንዲሁም በተመረጡ የፍርድ ቤት ውሳኔዎች ላይ የተዘጋጁ ትችቶችን በመላክ በመጽሔታችን ላይ እንዲታተሙ ብታደርጉ በደስታ የምንቀበል መሆኑን ከልብ እየጋበዝን በዚህ የጥናትና ምርምር መጽሔት ለተካተቱት ስራዎች መሳ

1. በምርመራ ወቅት ለፖሊስ የተሰጠ የእምነት ቃል በማስረጃነት ስለሚወሰድበት አግባብ ስለሞን ተገኘወርቅ	1
2. በአማራ ክልል የገጠር መሬት ይዞታና የመጠቀም መብት ላይ የሚነሱ ክርክሮችን የሚወስኑ አካላት ሁሉን አቀፍ መሆናቸው እና ተቃርኟቸው ስለሞን ጎራው አዳነ	25
3. የሕግ አስከባሪ አካላት ኃይል አጠቃቀም ስልጣን እና የተጠያቂነት ስርዓት፡- ሕጉና አተገባበሩ በአማራ ክልል ታፈሰች ወልዴ	78
4. ተከላሽ በሌለበት የወንጀል ክርክር ሂደት በዓለም አቀፍ እና በኢትዮጵያ ህግ አራጌ ዘለቀ	103
5. የቋሚ አሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ወሳኝ ቦርድ ስልጣንና አተገባበር ዳሰሳ በምዕራብ አማራ ቋሚ የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ወሳኝ ቦርድ አበበ ካሴ	132
6. ትርጓሜያዊ የማግለል ጽንሰ-ሃሳብ በኢትዮጵያ የአሠሪ እና ሠራተኛ ሕግ ወርቁ ካሳው ጸጋዬ	178
7. ጥፋተኝነትን የማስረዳት ደረጃ በኢትዮጵያ የወንጀል ፍትህ ስርዓት፡- (Standard of proof under Ethiopian criminal justice system) የአማራ ክልል ተግባራዊ አፈጻጸም ይማም ሰይድ ሀሰን	196
8. ሀሠተኛ ምስክርነት በኢትዮጵያ የወንጀል ሕግ ይበልጣል ይመር	225
9. የፍትሐብሄር እና የወንጀል ክርክር የነገር ጭብጥ አመሰራረትና የማስረጃ አግባብነት ግንኙነት፤ የአማራ ክልል ፍርድ ቤቶች ተሞክሮ የሐንስ ቢሻው	258
10. የመንግስት የግንባታ ውሎች እና አጠቃላይ የወል ሁኔታዎች ከግንባታ አፈጻጸም ጋር ያላቸዉ ግንኙነት ምልክታ ጋሻዬ ቢያድግ	281